

**BESCHIKKING VAN
GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT**

op de op 29 augustus 2025 ontvangen aanvraag van de Gemeente Dongen om een omgevingsvergunning met een flora- en fauna-activiteit, volgens de Omgevingswet. De activiteiten gaan over het verjagen van roeken op overlast gevende locaties binnen de bebouwde kom naar beheerlocaties waar zij geen overlast geven. Dit wordt uitgevoerd binnen de gemeentelijke grenzen van de gemeente Dongen.

Ons kenmerk: Z/260506

Met vriendelijke groet,
Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Namens dezen,

Dit document is digitaal ondertekend.

Besluit

Onderwerp

Op 29 augustus 2025 hebben wij van de gemeente Dongen een aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning met een flora- en fauna-activiteit, volgens de Omgevingswet. De vergunning is gevraagd voor het overtreden van verboden ten aanzien van beschermde soorten, door het verjagen van roeken op overlast gevende locaties binnen de bebouwde kom naar beheerlocaties waar zij geen overlast geven. Dit wordt uitgevoerd binnen de gemeentelijke grenzen van de gemeente Dongen.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant beslissen, gezien de overwegingen die zijn opgenomen in deze vergunning,

- I. aan Gemeente Dongen, Postbus 10153, 5100 GE Dongen, de gevraagde vergunning te verlenen, volgens artikel 5.1, tweede lid, onder g van de Omgevingswet, van de bepalingen als bedoeld in:
 - artikel 11.37, eerste lid, onderdeel b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het opzettelijk vernielen, beschadigen en wegnemen van nesten van de:
 - **roek** (*Corvus frugilegus*);voor de periode van afgifte vergunning tot en met 31 december 2030.
- II. dat de beschrijving van de activiteiten in de aanvraag, voor zover deze gaat over de soorten als bedoeld onder I, onderdeel uitmaakt van deze vergunning;
- III. de gevraagde vergunning af te wijzen, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet, van de bepaling als bedoeld in:
 - artikel 11.37, eerste lid, onderdeel d van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het opzettelijk storen van de:
 - **roek** (*Corvus frugilegus*);omdat de verbodsbepaling niet wordt overtreden. De voorgenomen handelingen hebben geen wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de roek;
- IV. aan de vergunning voorschriften te verbinden die zijn opgenomen onder paragraaf 2.7 'Voorschriften';
- V. dat de volgende delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de dit besluit:
 - Roekenbeschermingsplan Gemeente Dongen van 29 augustus 2025 (hierna: roekenbeschermingsplan);
 - Monitoringsplan roeken overlast- en beheerlocaties 2025 (hierna: monitoringsplan);
 - Aanvullende gegevens van 17 oktober 2025 en 28 oktober 2025;
 - Bijlage 1: overzichtskaarten huidige overlastlocaties, aangewezen beheerlocaties en bebouwingscontouren;
 - Bijlage 2: meldingsformulier start werkzaamheden.

Rechtsmiddelen

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit en wordt u door dit besluit rechtstreeks in uw belang getroffen, dan kunt u een bezwaarschrift hiertegen indienen. Dit kan tot 6 weken na de dag van verzending van het besluit. De verzenddatum is terug te vinden in de kennisgeving.

U kunt uw bezwaarschrift op 2 manieren indienen:

- **Digitaal.** Op www.brabant.nl/bezwaar vindt u de link 'Bezwaar indienen'. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.
- **Per post.** Stuur uw bezwaarschrift naar:
Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum, het kenmerk en een omschrijving van het besluit waarmee u het niet eens bent;
- de reden waarom u het niet eens bent met ons besluit;
- de datum van uw bezwaarschrift en uw handtekening;
- maakt u namens iemand anders bezwaar? Stuur dan een machtiging mee.

Voeg ook een kopie toe van het besluit waarmee u het niet eens bent. Op deze manier kunnen wij uw bezwaarschrift beter in behandeling nemen.

Kunt u ons ook uw telefoonnummer en e-mailadres geven? Zo kunnen wij samen met u de beste aanpak van de behandeling van uw bezwaar bespreken.

U kunt het secretariaat van de hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Aan het indienen van een bezwaar zijn geen kosten verbonden.

Voorlopige voorziening

Als u een bezwaarschrift indient, dan heeft dit geen schorsende werking. Dat betekent dat het besluit geldt zolang uw bezwaarschrift in behandeling is. Het kan zijn dat u dit niet wilt. Bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen voor u heeft. U kunt gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een verzoek om een voorlopige voorziening vragen bij de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Er zijn kosten verbonden aan het vragen om een voorlopige voorziening (griffierecht).

U kunt ook digitaal verzoeken om een voorlopige voorziening. Zie daarvoor: rechtspraak.nl/bestuursrecht.

INHOUDSOPGAVE

BESLUIT	2
PROCEDURELE OVERWEGINGEN	5
INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN	6
1. WETTELIJK KADER - OMGEVINGSWET	6
1.1 <i>BESCHERMINGSREGIMES</i>	<i>6</i>
1.2 <i>OMGEVINGSVERORDENING NOORD-BRABANT</i>	<i>6</i>
1.3 <i>BELEIDSREGEL OMGEVINGSRECHT NOORD-BRABANT.....</i>	<i>6</i>
1.4 <i>FAUNABEHEERPLAN 2023 – 2027</i>	<i>7</i>
2. TOETSING EFFECTEN ACTIVITEITEN	8
2.1 <i>AANGEVRAAGDE ACTIVITEITEN</i>	<i>8</i>
2.2 <i>ONDERZOEK SOORTEN</i>	<i>8</i>
2.3 <i>MOGELIJKE EFFECTEN OP BESCHERMDE SOORTEN</i>	<i>8</i>
2.4 <i>ALTERNATIEVENAFWEGING.....</i>	<i>8</i>
2.5 <i>BELANG VAN DE AANVRAAG.....</i>	<i>11</i>
2.6 <i>MAATREGELEN.....</i>	<i>12</i>
2.7 <i>VOORSCHRIFTEN.....</i>	<i>15</i>
2.8 <i>GEDEELTELIJK AFWIJZEN VAN DE AANVRAAG VOOR BESCHERMDE SOORTEN</i>	<i>17</i>
3. CONCLUSIE.....	17
BIJLAGE 1. OVERZICHTSTEKENING VAN DE PLANLOCATIE.....	18
BIJLAGE 2. MELDINGSFORMULIER START HANDELINGEN BESCHERMDE SOORTEN	21

Procedurele overwegingen

Aanvraag

Op 29 augustus 2025 hebben wij van de gemeente Dongen een aanvraag voor een omgevingsvergunning met een flora- en fauna-activiteit, volgens de Omgevingswet (artikel 5.1, tweede lid onder g) ontvangen. De aanvraag is op 17 oktober 2025 aangevuld.

Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag en het activiteitenplan. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/260506.

Bevoegd gezag

Omdat de activiteit wordt verricht in de provincie Noord-Brabant zijn Gedeputeerde Staten (verder: GS) volgens artikel 5.10, eerste lid, onder e, van de Omgevingswet bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Als het aan de orde is betrekken wij tevens de gevolgen van de activiteit voor de soorten buiten onze provinciegrens bij ons besluit.

Reguliere voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de reguliere voorbereidingsprocedure overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht toegepast.

Ontvankelijkheid

De aanvraag bevat voldoende informatie voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een omgevingsvergunning met flora- en fauna- activiteit is gevraagd.

Overige regelgeving

Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving of activiteit onder de Omgevingswet kan aan de orde zijn. Bij de beoordeling van deze aanvraag zijn andere aspecten dan de flora- en fauna-activiteit van de Omgevingswet niet betrokken.

Inhoudelijke overwegingen

1. Wettelijk kader - Omgevingswet

1.1 Beschermingsregimes

Op basis van de Omgevingswet (hierna: Ow) zijn er drie beschermingsregimes. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Paragraaf 11.2.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal) heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor vogelsoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74j van het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl) geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van de vergunning.

Het tweede beschermingsregime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Paragraaf 11.2.3 van het Bal heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74k van het Bkl geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een vergunning.

Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. Paragraaf 11.2.4 van het Bal heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74l van het Bkl geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een vergunning.

Voor alle inheemse soorten geldt in alle gevallen de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 van het Bal). Het gaat dan zowel om beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een vergunning is verleend. In de specifieke zorgplicht wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

In onder andere artikel 5.40 en artikel 18.10 van de Ow zijn gronden opgenomen op grond waarvan een vergunning kan worden ingetrokken of gewijzigd. De vergunning kan in elk geval worden ingetrokken indien blijkt dat de vergunninghouder zich niet houdt aan de vergunning.

1.2 Omgevingsverordening Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben ten aanzien van soortbescherming en faunabeheer aanvullende kaders vastgesteld. Deze zijn neergelegd in afdeling 3.8 en 8.1 van de Omgevingsverordening Noord-Brabant. Voor bepaalde soorten en handelingen zijn vrijstellingen opgenomen. Voor de roek zijn geen aanvullende maatregelen opgenomen.

1.3 Beleidsregel omgevingsrecht Noord-Brabant

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant hebben de Beleidsregel omgevingsrecht Noord-Brabant (hierna: Beleidsregel) vastgesteld. De Beleidsregel geeft de afwegingskaders en voorwaarden voor het beheer van soorten in de provincie Noord-Brabant. Voor de roek is opgenomen dat een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna activiteit alleen wordt verleend indien:

- de verspreiding, de ontwikkelingen in de populatie, alsmede de daadwerkelijke omvang van schade, de noodzaak tot of invloed op wettelijke belangen is aangetoond en onderbouwd in een goedgekeurd faunabeheerplan;

- aangetoond is dat andere bevredigende maatregelen niet of in onvoldoende mate effectief zijn;
- verzekerd is dat de staat van instandhouding van de soort op regionaal niveau niet in het geding kan komen.

1.4 Faunabeheerplan 2023 – 2027

In hoofdstuk 31 van het faunabeheerplan is voor de roek onder andere de populatiegrootte en -ontwikkeling, schade aan de belangen en het beheer in de huidige en afgelopen periode uitgewerkt.

Met betrekking tot schade aan de volksgezondheid wordt als doel aangegeven dat er zo min mogelijk risico moet zijn voor de volksgezondheid. Aangegeven wordt ook dat in verschillende woonwijken overlast door lawaai en vervuiling door roeken ervaren wordt. Op grond van een goedgekeurd beheerplan wordt incidenteel een omgevingsvergunning aangevraagd vanwege risico's voor de volksgezondheid binnen de bebouwde kom. Daarmee wordt getracht broedkolonies op risicovolle locaties te voorkomen of te verplaatsen door het verjagen, verstoren en vernielen van nesten.

Ook wordt een overzicht gegeven van hoe roeken verplaatst kunnen worden. Daarbij wordt aangesloten bij het Kennisdocument Roek van BIJ12 (2017).

- Maak de nestlocatie ongeschikt door de nesten te verwijderen, inclusief nesten in aanbouw; nesten waarop mogelijk al gebroed wordt, moeten met rust gelaten worden.
- Neem tegelijk met het verwijderen van de nesten verschillende werende maatregelen zoals angstkreten, geluidsknallen en reflecterende linten, om hervestiging van de roeken te voorkomen.
- Bied zo dichtbij mogelijk een alternatieve nestplek aan, maximaal op 4 km afstand, met voldoende bomen van minstens zeven meter hoog die vergelijkbaar zijn met de oorspronkelijke nestelbomen.
- Zorg dat binnen 1500 meter minimaal 1,5 ha vochtig bemest akker- of grasland per broedpaar roek aanwezig is.
- Leg de alternatieve verblijfplaats vast in een roekenbeschermingsplan en/of bestemmingsplan waarin het behoud van de nieuwe locatie, zowel de voortplantingslocatie als het bijbehorend functioneel leefgebied, voor minimaal 10 jaar geregeld is (BIJ12, 2017).

Ondertussen is de uitwerking met betrekking tot het verplaatsen van roeken uit het kennisdocument Roek gehaald. Wel staat nog aangegeven dat nesten van de roek verplaatst kunnen worden.

Als laatste mogelijk toe te passen maatregel wordt in het faunabeheerplan nog aangegeven dat verwijderde nesten op alternatieve plekken in bomen geplaatst kunnen worden.

2. Toetsing effecten activiteiten

2.1 Aangevraagde activiteiten

Een uitgebreide omschrijving van de activiteiten is opgenomen in de aanvraag. De aangevraagde activiteiten gaan over het verjagen van roeken op overlast gevende locaties binnen de bebouwde kom van de gemeentelijke grenzen naar beheerlocaties waar zij geen overlast geven. Daarbij gaat het om zowel huidige overlastlocaties als om toekomstige overlastlocaties. Deze activiteiten vinden plaats binnen de gemeentelijke grenzen van de gemeente Dongen.

2.2 Onderzoek soorten

De locaties van roekennesten en kolonies binnen de gemeente Dongen zijn in beeld gebracht. Van een kolonie wordt gesproken als het gaat om drie of meer nesten. De nuance tussen roekennest en kolonie is aangebracht, omdat bij een kolonie het gedrag geobserveerd wordt om te bepalen of zij verder gaan met de nestbouw.

Tijdens het broedseizoen in 2024 is een nulmeting uitgevoerd om de huidige locaties van de roekennesten in kaart te brengen. Er zijn twee kaarten toegevoegd waarin is aangegeven hoeveel nesten en kolonies er aanwezig zijn op de verschillende locaties binnen de gemeente.

Er heeft daarnaast een vijfjarige monitoring (2021 t/m 2025) op overlastlocaties in de wijk Biezen en de daarbij behorende beheerlocaties (Vaartweg, Lage Ham, Kerkebos en omgeving, Provincialeweg, Brouwersdijk en Wilhelminalaan) plaatsgevonden. Dit was onderdeel van een eerder verleende vergunning voor het uitvoeren van maatregelen om overlast van roeken binnen de woonwijk De Biezen in de gemeente Dongen terug te dringen (Z/131509, d.d. 19 januari 2021). Uit deze monitoring blijkt dat door het nemen van maatregelen een afname van het aantal bezette roekennesten in de wijk Biezen te zien is. Op twee beheerlocaties is een constante roekenkolonie aanwezig.

2.3 Mogelijke effecten op beschermde soorten

Binnen de gemeente Dongen zijn op verschillende plekken nesten en (sub)kolonies van roeken aanwezig. Op verschillende plekken met bebouwing leidt dit tot overlast op omwonenden. De aanvrager geeft aan dat door het verplaatsen van de roeken van overlastlocaties naar de beheerlocaties, nesten op de overlastlocaties verwijderd worden. Individuen van de roek worden hierbij verstoord. Dit zijn overtredingen als bedoeld in de Omgevingswet, artikel 5.1, tweede lid onder g in samenhang met artikel 11.37 van het Bal.

2.4 Alternatievenafweging

Er zijn geen redelijke alternatieven mogelijk die zullen leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee voldoende onderbouwd om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor de roek te verlenen.

De overlast door roeken is locatiegebonden

De vergunning wordt toegepast op locaties waar roeken overlast veroorzaken op bewoners en waarbij deze bewoners dit hebben gemeld bij de gemeente. Dat gaat zowel om locaties die onderdeel zijn van de aanvraag (meldingen 2024/2025) als toekomstige overlastlocaties en locaties waar voorkomen moet worden dat roeken gaan vestigen. Het verjagen van roeken op alternatieve locaties gaat deze overlast niet verhelpen, omdat de overlast zeer lokaal ervaren wordt. Er is geen andere bevredigende oplossing dan ingrijpen op deze locaties.

Daarnaast gaat het om locaties met een specifieke functie waar bewoners, bezoekers en eigenaren van afhankelijk zijn, zoals tuinen van woon- en bejaardentehuizen of particulieren, horecaterrassen, speelplaatsen en zandbakken of bedrijventerreinen. Het verhuizen of verplaatsen van de functies die de locaties met overlast hebben, is onmogelijk. Deze zijn onderdeel van een bredere functie (bijv. zorginstelling, school, woning) en vervullen lokaal hun functie (speelplek, horeca). Dit heeft sociaal, financieel, educatief en/of gezondheidstechnisch ingrijpende gevolgen voor de eigenaren en gebruikers en is maatschappelijk ontoelaatbaar. Wanneer er sprake is van het aanleggen van een nieuwe locatie met een van deze functies of voorzieningen, moet gemeente Dongen beoordelen of deze functie niet in conflict kan komen met bestaande roekenkolonies. Dit valt buiten de scope van de vergunning.

Daarnaast is het geen optie om voor elke losse locatie een vergunning af te geven. Roeken verplaatsen zich doorgaans niet in één keer naar de gewenste beheerlocaties, maar kunnen onderweg in andere bomen vestigen. Dat is ook te zien bij de roekenverplaatsing in de wijk Biezen. Roeken zijn niet gaan vestigen in de richting van de beheerlocaties, maar ook in de omringende wijken. Hiervoor gold de eerder afgegeven vergunning niet, waardoor hier opnieuw overlast is ontstaan voor bewoners. Enkel door de roeken te verjagen naar gebieden waar men geen overlast kan ervaren wordt de problematiek opgelost.

Beheerlocaties

De roek is een kolonievogel en nieuwe vestigingen van vogels van buiten de bestaande kolonie is een normale ontwikkeling. De roeken in de huidige kolonies in het buitengebied zullen hiervan geen negatieve effecten ondervinden. Daarnaast hebben de huidige beheerlocaties een dermate grote omvang dat nieuwe vestigingen van broedparen hier mogelijk is.

De gekozen beheerlocaties zijn ecologisch beter geschikt als duurzame vestigingsplaats dan dat de huidige overlastlocaties in de bebouwde kom zijn. De beheerlocaties zijn gelegen in het buitengebied waar weinig woningen aanwezig zijn. De beheerlocaties liggen op 100 meter afstand van bebouwde kom én van woningen. Hierdoor zullen zij niet snel tot overlast op veel mensen leiden.

De gekozen beheerlocaties voldoen aan belangrijke ecologische voorwaarden, waardoor deze geschikt zijn voor roeken. Het zijn gebieden waar geschikte nestbomen aanwezig zijn, met voldoende draagkracht voor meerdere nesten. Takkenmateriaal is aanwezig, waardoor roeken de nesten gemakkelijk kunnen bouwen en onderhouden. Het gebied biedt genoeg rust en voedsel in de directe omgeving, waardoor de vogels zich goed kunnen verspreiden zonder elkaar te storen. Er zijn agrarische percelen en open graslanden rondom de geschikte nestbomen aanwezig, waar roeken kunnen foerageren op insecten en wormen. De gebieden liggen verder buiten de kern, waardoor er minder menselijke activiteit en verkeer is. Er is een lage verstoringdruk, wat een stabiele kolonie ontwikkeling bevordert.

Uitvoeringsperiode

Overlast en schade aan gezondheid van bewoners en bezoekers vindt het hele jaar door plaats. Het verjagen van de roeken wanneer deze broeden is geen maatregel waarvoor een vergunning verleend wordt. Dit is de meest kwetsbare periode voor de roeken. Instandhouding van de populatie kan dan niet gegarandeerd worden. Het verjagen van roeken bij aanvang van de nestbouw en direct na het broedseizoen is daarom de meest effectieve maatregel als het gaat om een broedkolonie. Wanneer bij aanvang van de nestbouw activiteiten voor het verjagen van (delen van) de kolonie plaatsvindt, zullen de roeken op zoek gaan naar een nabijgelegen alternatief. Daarnaast wordt er door zo kort

mogelijk op de start en na het eind van het broedseizoen in te grijpen, schade aan de populatie voorkomen.

Indien verjagingsmaatregelen te vroeg worden uitgevoerd in het najaar, augustus tot en met december, zullen ze niet effectief zijn. Roeken kunnen zich dan voor het broedseizoen opnieuw vestigen op de overlastlocaties. Wanneer de maatregelen te dicht op het broedseizoen worden gestart, dan hebben roeken geen kans meer om een nieuw nest te maken op een andere locatie en missen ze het broedseizoen. Door het weghalen van de bestaande nesten in januari is de daadwerkelijk drang naar de broedlocatie van de roek nog marginaal en is de verhoogde stress nog laag. Daarnaast zijn roeken in deze periode nog flexibel qua broedlocatie, aangezien roeken tot en met eind april zich nog op een (andere) broedlocatie kunnen vestigen als broedvogel.

De verjagingsactiviteiten worden gefaseerd per overlastlocatie uitgevoerd. Dit is ecologisch en praktisch gezien de meest verantwoorde methode.

- De roeken krijgen de kans om gecontroleerd naar de beheerlocaties uit te wijken, zonder dat er paniek of ongecontroleerde verspreiding optreedt.
- Door gefaseerd te werken, kan de effectiviteit per locatie worden geëvalueerd en kan de aanpak zonodig worden bijgesteld.
- Voor roeken is deze aanpak minder stressvol, omdat er telkens alternatieve nestlocaties beschikbaar zijn.

Dit is ook de methode die is toegepast in de wijk Biezen (Z/131509) is toegepast. Uit de monitoring voor dat besluit blijkt dat door het nemen van maatregelen een afname van het aantal bezette roekennesten in de wijk Biezen te zien is. Op twee beheerlocaties is een constante roekenkolonie aanwezig. Een gelijktijdige en grootschalige verjaging zou het risico vergroten dat roeken zich ongericht vestigen op nieuwe en ongewenste locaties.

Alternatieve maatregelen

Kappen van, voor roeken geschikte, bomen

Het kappen van bomen om overlast van roeken tegen te gaan is vanuit het beleid van gemeente Dongen geen wenselijke maatregel. Bomen hebben een belangrijke landschappelijke, ecologische en klimatologische functie. Ze zorgen voor een aantrekkelijke leefomgeving voor mensen en het behoud van biodiversiteit. Ook voorkomen ze hittestress op hete dagen en dragen daarmee bij aan de gezondheid van bewoners en andere aanwezigen in de directe omgeving. Wanneer kap vaker als maatregel ingezet zou worden, kan het bovendien de staat van instandhouding van de roeken negatief beïnvloeden, omdat steeds minder geschikte locaties overblijven. Het verwijderen van nestbeginselen vlak voor of na het broedseizoen is wel effectief gebleken als maatregel. Daarnaast zullen er bij het kappen van bomen mogelijk verbodsbepalingen ten aanzien van andere soorten worden overtreden.

Extra reinigen bij overlastlocaties

Bij een roekenkolonie is er meer overlast door uitwerpselen. Deze uitwerpselen vervuilen zowel openbare als particuliere plekken. Het extra reinigen neemt niet de algehele overlast (zoals het geluid) weg. Hierdoor is het geen gelijkwaardig alternatief aan het verplaatsen van de roeken. Het reinigen brengt extra kosten met zich mee. De gemeente geeft aan dat het dan zou gaan om het twee wekelijks reinigen in de broedperiode (maart – juli) met een kolkenreiniger. De kosten hiervoor zijn per locatie per jaar 1.800 euro. Er zijn op dit moment 20 kolonies welke op probleemlocaties zijn gevestigd; jaarlijkse schoonmaakkosten zijn in totaal 36.000 euro.

Verminderen geluidsoverlast door aanpassen woningen

Voor het woongenot van de inwoners is een roekenkolonie in de nabijheid een grote beperking. Er kan niet van omwonenden verwacht worden dat zij het gehele broedseizoen ramen dichthouden én niet in hun tuin gaan zitten, om de geluidsoverlast te beperken. Het openen van ramen is noodzakelijk voor het doorluchten van een woning en het reguleren van de temperatuur.

Inzet van andere preventieve en verjagingsmaatregelen

In de afgelopen jaren zijn maatregelen getroffen in gemeente Dongen om roeken te verjagen. De verjagingsmethodieken zijn opgenomen in de aanvraag als ook in de paragraaf 'maatregelen' van dit besluit. Het gaat om een mix van preventieve maatregelen en verjagingsmaatregelen.

Bij verschillende maatregelen is combineren en variëren van belang, om gewenning te voorkomen (Faunaschade preventiekit voor kraaiachtigen, BIJ12). Zo is de inzet van Scarecrows alleen effectief gebleken, als deze worden ingezet als aanvullende maatregel op het verwijderen van nestbeginselen, maar niet als maatregel op zich.

Een andere effectieve maatregel is het snoeien van takken uit bomen om nesten te voorkomen of verminderen. Dit kan bijvoorbeeld ingezet worden als slechts enkele takken boven een speelplaats of (tuin)terras hangen. Het behoud van de boom en de esthetische vorm van de boom blijven bij snoei voorop staan. Daarnaast is het niet mogelijk om op alle locaties binnen de gemeente Dongen, waar het vestigen van roeken ongewenst is, deze preventieve maatregel toe te passen.

2.5 Belang van de aanvraag

In de aanvraag is het belang voldoende onderbouwd om een omgevingsvergunning met een flora- en fauna-activiteit voor de roek te verlenen.

De flora- en fauna-activiteit is gevraagd in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid, zoals genoemd in artikel 8.74j, van de het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Roeken vormen een bedreiging voor de gezondheid van de inwoners en de leefbaarheid van de stad. De gemeente Dongen geeft aan dat er een combinatie is van geluidsoverlast, ziekteverspreiding door vogelpoep en schade aan bijvoorbeeld voertuigen en zonnepanelen in en rondom stedelijke gebieden. De gemeente ontvangt geregeld meldingen van bewoners over de overlast die zij ervaren door de aanwezigheid van de roek. Deze meldingen worden door de gemeente verzameld en de meldingen van 2024/2025 zijn op 17 oktober 2025 toegestuurd als onderdeel van de aanvraag. Het gaat om meldingen uit verschillende wijken; 's Gravenmoer, Beljaart, Biezen, Hoge Akker en West 2. Bij overlastlocaties zijn relatief meer roekennesten per locatie waargenomen. In de meeste gevallen betrof dit ongeveer 7 nesten, met uitschieters naar 45 nesten per locatie. De locatie met het hoogst aantal nesten binnen de gemeente Dongen is de Wilhelminalaan (45 nesten). Het aantal meldingen (3 stuks) is hier relatief laag, omdat er weinig woningen rondom de overlastlocatie gelegen zijn. Op locaties waar meer woningen zijn, zoals de wijk Hoge Akker, zijn er meer meldingen (22 stuks), terwijl er een lager aantal nesten is waargenomen.

Er zijn daarnaast (wetenschappelijke) bronnen toegevoegd die de gezondheidsklachten in beeld brengen welke veroorzaakt worden door de aanwezigheid van vogels (zoals roeken).

Geluidsoverlast

Vooraf wanneer roeken in (grote) groepen samenkomen, kan er sprake zijn van veel geluid. Dit geluid, vooral in de vroege ochtend, leidt tot slaapverstoring en verhoogde stressniveaus van bewoners in de nabijheid van de roekenkolonies. Onderzoek heeft aangetoond dat langdurige blootstelling aan geluidsoverlast kan leiden tot mentale gezondheidsklachten zoals angst en depressie, evenals slaapstoornissen die de algehele gezondheid van bewoners aantasten (Harvard Medical School, 2020¹). Het geluid van de roeken heeft een directe invloed op de kwaliteit van leven van de Dongense bewoners, met name diegenen die dicht bij roekenkolonies wonen. Dit benadrukt de urgentie van het nemen van maatregelen om de geluidsniveaus te verminderen.

Overlast door uitwerpselen van roek

De gemeente Dongen geeft aan dat de uitwerpselen van roeken een belangrijk gezondheidsrisico voor de inwoners van Dongen vormen door de verspreiding van ziekten. Roeken kunnen ziekteverwekkers zoals Salmonella, E. coli en campylobacter verspreiden via hun uitwerpselen. Deze vogelpoep komt vaak terecht op openbare plaatsen zoals parken, speeltuinen en openbare stoepen in de nabijheid van roekenkolonies. De gezondheidsrisico's van deze uitwerpselen zijn niet te onderschatten, vooral voor kwetsbare groepen zoals kinderen, ouderen en mensen met een verzwakt immuunsysteem. In contact komen met vogelpoep kan leiden tot gastro-intestinale aandoeningen zoals buikpijn, diarree en braken (Liechti *et al*, 2024²).

De meldingen die de gemeente ontvangt met betrekking tot de uitwerpselen van roeken gaan daarnaast over stankoverlast, aantasting van de lak van auto's en verontreiniging van ramen, tuinmeubels en zonnepanelen. Dit gaat gepaard met extra kosten voor de schoonmaak van goederen en een lager rendement van de zonnepanelen. In de periodes dat de roeken jongen hebben neemt de overlast toe vanwege de toename in uitwerpselen. Niet alleen de bewoners ervaren extra kosten als gevolg van de roeken, maar de gemeente ook. Er gaan kosten gepaard met het afhandelen en verzamelen van de overlastmeldingen. Daarnaast worden er ook extra kosten gemaakt door het informeren van de inwoners van Dongen.

2.6 Maatregelen

In het roekenbeschermingsplan en de aanvullende gegevens van 17 oktober 2025 is beschreven welke maatregelen worden genomen om de effecten voor de roek zoveel mogelijk te voorkomen.

In grote lijnen gaat het om de volgende maatregelen:

- **Beheerlocaties**

In bijlage 1 (figuur 2) zijn alle beheerlocaties weergegeven. Roeken worden verjaagd naar drie nieuwe beheerlocaties. Het gaat daarbij om:

- Stroomgebied Donge, Wielstraat en Waspikseweg;
- Gemeenteweg en Ruiterbaan;
- NNB-gebied Gemeente Dongen.

De beheerlocaties liggen minimaal 100 meter van bebouwde kom en woningen af, om overlast te beperken.

De biotoopeisen voor de beheerlocaties zijn als volgt:

¹ **Harvard Medical School.** (2020). Noise and Health: The hidden toll of noise on the body and brain. Harvard Medicine Magazine.

² **Liechti, N., Santhirasanen, S., Strömstedt, J., Read, H., & Nelson, L.** (2024). Urbanization increases pathogen and resistance gene load in urban birds. *Current Biology*, 34(15), 3245–3253.

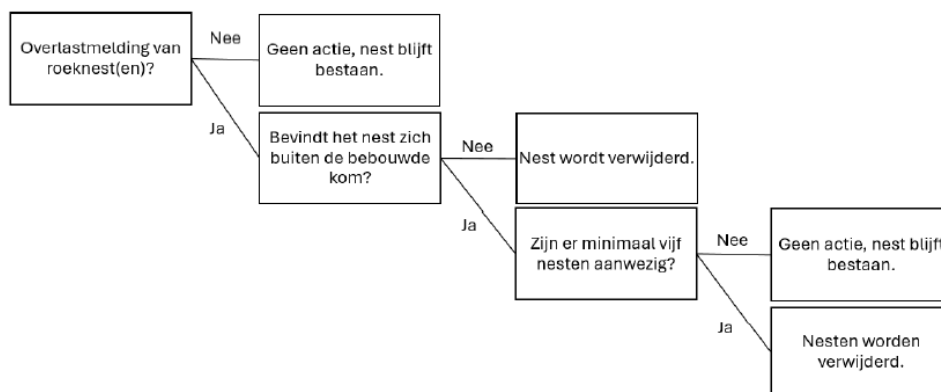
- Aanwezigheid van (clusters van) bomen met voldoende hoogte. Deze bomen zijn bij voorkeur minimaal 15 meter hoog.
- Aanwezigheid van stevige takvorken op een hoogte van minimaal 7 meter.
- Er is een gevarieerd boomsoortenbestand, waarvan in ieder geval een deel aansluit bij de voorkeur van de lokale populatie.
- Er is voldoende takmateriaal beschikbaar voor nestbouw.
- Er is rondom geschikt foerageergebied aanwezig. Dat bestaat uit vochtige gras- en bouwlanden. Ook parklandschappen en parken worden gewaardeerd door roeken. Roeken foerageren veruit het meest op vochtige, door melkvee begraaide en/of bemeste graslanden en op (net bewerkt) akkerland. Op deze percelen vindt de roek vrijwel het hele jaar ongewervelden, zoals insecten en wormen. Maar ook de combinatie van houtwallen, hagen, poelen en kleine bosjes zorgen voor een gevarieerd insectenaanbod.

Plaatselijk zijn op deze locaties al enkele roekennesten aanwezig. Door op de beheerlocaties de biotooppeisen te behouden, versterken of realiseren worden de roeken gestimuleerd om zich hier te vestigen. De beheerlocaties vallen deels in het Natuurnetwerk Brabant.

Aanvullend blijven de beheerlocaties Vaartweg en Lage Ham uit vergunning Z/131509 (wijk Biezen) deels beschikbaar met aanvullende richtlijnen (maximum van drie nesten per locatie om overlast op omwonenden te beperken).

- **(Toekomstige) overlastlocaties**

Overlastlocaties zijn locaties waar meerdere nesten per locatie aanwezig zijn en waar overlast wordt ervaren door omwonenden (kenbaar gemaakt bij de gemeente). Binnen de gemeente zijn verschillende locaties waar roeken voor overlast zorgen bij bewoners. Het plan is om die roeken te verplaatsen naar beheerlocaties. Dat wordt gedaan door roeken actief te verjagen. Ingrijpen bij een overlastmelding vindt plaats op basis van onderstaand stroomschema:

De bebouwingscontouren van de gemeente Dongen zijn weergegeven in bijlage 1.

- **In kaart brengen overlastlocatie en observeren gedrag roek**

De aanwezige nesten worden in kaart gebracht. Er wordt genoteerd welke nesten intact zijn en welke door weersinvloeden zijn beschadigd of verdwenen. De roeken worden op locatie geobserveerd voor inzicht in broedgedrag en stabiliteit van de kolonie. Op basis hiervan wordt de methode van verjagen gekozen en wordt er zorgvuldig en gedoseerd verjaagd.

- **Controleronde**

Voorafgaand aan het verjagen vindt een controleronde plaats om te beoordelen of er (andere) broedgevallen aanwezig zijn. Indien dit het geval is, worden de werkzaamheden aangepast of uitgesteld om verstoring van deze broedgevallen te voorkomen. Het kan dan zowel gaan om roeken als om andere broedvogels.

- **Verjagen**

Het verjagen vindt plaats buiten de kwetsbare periode en aan de start van de broedperiode waarin de nesten (nog) niet in gebruik zijn als nestplaats. Dat betekent dat het verjagen plaats vindt in de periode van oktober tot en met april.

MacFalcon verjaagt roeken met verschillende methoden, die onder andere bestaan uit:

- Het gebruik van een scarecrow. Dit is een mobiel vogelverjagingssysteem waarbij angstgeluiden van roeken worden afgespeeld.
- Het gebruik van lichteffecten in de lucht om roeken af te schrikken en te verjagen naar de beheerlocatie
- Het gebruik van roofvogel op commando van de valkenier als visuele afschrikking. Roofvogels domineren over roeken.
- Het gebruik van de natuurlijke concurrentie die er is tussen eksters en roeken.

Aanwezige eksters kunnen dan na het verjagen van de roek het nest overnemen.

Tijdens het verjagen wordt gekeken welke richting de roeken opvliegen, om meer kennis op te doen in welke richting zij vliegen. Dit wordt gefaseerd per overlastlocatie uitgevoerd.

- **Verwijderen van nesten**

Nesten worden verwijderd, wanneer deze nog niet over eieren beschikt. Daarmee gebeurt het verwijderen buiten het broedseizoen voor het individu. Het verwijderen wordt uitgevoerd door boomverzorgers en enkel vóór de start van het daadwerkelijke broeden. Het gelijktijdig verjagen en verwijderen van het nest versterkt het effect. Vestiging wordt onaantrekkelijk gemaakt door het verwijderen van nesten, terwijl verjagen voorkomt dat de vogels onmiddellijk nieuwe nesten bouwen.

Eventueel kunnen nesten ook overgenomen worden door eksters (natuurlijke concurrentie). Dan hoeft een nest niet verwijderd te worden. Een ekster is geen koloniebroeder, waardoor er geen overlast zal ontstaan.

Wanneer er sprake is van eileg, worden het nest niet verwijderd. .

- **Monitoring**

Er vindt een jaarlijkse monitoring plaats van de aantalsontwikkelingen binnen de gemeente Dongen. De focus ligt op overlastlocaties en beheerlocaties

- Beschreven wordt op welke wijze de maatregelen en monitoring zijn uitgevoerd en in hoeverre er effecten zijn opgetreden op de staat van instandhouding. Ook wordt inzichtelijk gemaakt hoe de verjaagde roeken zich op de beheerlocaties hebben gevestigd.
- Per jaar wordt één telling uitgevoerd in de tweede of derde week van april. In jaar vijf volgt een eindrapportage. Dit is een evaluatie om te beschrijven welke effecten de uitgevoerde maatregelen hebben gehad op het verjagen van de roek binnen de gemeente Dongen.

Aanvullend op deze maatregelen, zijn in de specifieke voorschriften aanvullende maatregelen opgenomen. Deze zijn te vinden in paragraaf 2.7.

2.7 Voorschriften

Wij nemen in aanvulling op voorgestelde maatregelen de volgende voorschriften op om de staat van instandhouding te kunnen borgen voor de roek.

Algemene voorschriften

1. De vergunninghouder moet, zodra de datum waarop de werkzaamheden beginnen bekend is, maar uiterlijk 2 werkdagen voor de start van de activiteiten, het bijgevoegde meldingsformulier volledig invullen en naar info@odbn.nl opsturen. Met werkzaamheden en/of activiteiten worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soort(en).
2. Deze vergunning kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de vergunninghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts)personen. De vergunninghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van de aan dit besluit verbonden voorschriften.
3. Deze genoemde (rechts)personen dienen op de hoogte te zijn van de inhoud en het doel van dit besluit en de daaraan verbonden voorschriften, zo dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
4. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op eerste verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
5. De vergunninghouder dient, met inachtneming van de hier genoemde voorschriften, de activiteiten (inclusief alle maatregelen die er voor de soorten worden genomen) uit te voeren zoals beschreven in de aanvraag, het roekenbeschermingsplan en de aanvullende gegevens van 17 oktober 2025.
6. De activiteiten en hier genoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige³ (hierna: ecooloog) op het gebied van de soorten waarvoor vergunning is verleend.
7. Alle handelingen en bevindingen moeten door de ecooloog worden bijgehouden in een logboek. Met handelingen worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soort, zoals het verjagen. Dit logboek moet op eerste verzoek van een toezichthouder worden gegeven.
8. De vergunninghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen op basis van de aanvraag en de hier genoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de initiatieflocatie, dienen voor het uitvoeren van de werkzaamheden, van de inhoud van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit aantoonbaar na te leven. Dit ecologisch werkprotocol dient ter informatie aan ons te worden toegezonden, uiterlijk 2 werkdagen voor de start van de werkzaamheden. Mail het ecologisch werkprotocol naar info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer

De algemene voorschriften zijn opgenomen voor een juiste toepassing en naleving van de vergunning door de vergunninghouder en gemachtigde(n).

³ Wat wij hieronder verstaan staat op de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO): <https://www.rvo.nl/onderwerpen/buiten-werken/ecologisch-deskundige>

Specifieke voorschriften

9. Bij het beoordelen of er sprake is van een situatie waarin gehandeld moet worden, wordt het stroomschema zoals aangegeven onder maatregelen bij (toekomstige) overlastlocaties aantoonbaar nageleefd en vastgelegd in het logboek.
10. De beheerlocaties zijn minimaal 10 jaar beschikbaar voor de roek om te broeden, rusten en te foerageren.

Dit voorschrift is opgenomen omdat na verjaging de roeken op een plek terecht moeten komen waar zij langdurig kunnen verblijven, zoals ook aangegeven in het kennisdocument van de roek. Hierdoor blijft er ook op de lange termijn sprake van een duurzame populatie roeken binnen de gemeente Dongen. In artikel 5.36, lid 3, van de Omgevingswet is bepaald dat aangewezen voorschriften, nadat de vergunning haar gelding heeft verloren, tijdens een daarbij gestelde termijn, van kracht blijven.

11. Bij het toepassen van verjagingsmiddelen dient rekening gehouden te worden met de verstoringssafstand. Verjagingsmiddelen mogen in de broedperiode van de roek (februari t/m juli) niet leiden tot verstoring van reeds aanwezige roeken, welke ten tijde van het verwijderen van de nesten al begonnen zijn aan de eileg. De beoordeling hierop wordt uitgevoerd door een ecologisch deskundige en deze legt dit vast in het logboek.
12. Bij het toepassen van verjagingsmiddelen dient tijdens het broedseizoen rekening gehouden te worden met de verstoringssafstand bij een ingebruikzijd nest van andere (algemene) vogelsoorten. De beoordeling hierop wordt uitgevoerd door een ecologisch deskundige en deze legt dit vast in het logboek.

Deze voorschriften zijn opgenomen, omdat roeken en andere vogels die begonnen zijn met eileg wel ongestoord moeten kunnen broeden. Deze vogels mogen niet het nest permanent verlaten binnen het broedseizoen, waardoor het nest zijn functie verliest. De verstoringssafstand per verjagingsmiddel verschilt.

Monitoring

13. Bij de uitwerking van de gegevens van de monitoring per onderzoeksjaar wordt, naast de aan te leveren gegevens beschreven onder maatregelen, ingegaan op:
 - a. Beschrijving van de nulsituatie, waaronder aantal nesten per locatie binnen de gemeentelijke grenzen van gemeente Dongen.
 - b. Beschrijving en analyse van de situatie in het onderzoeksjaar. Hierbij wordt een gedegen vergelijking gemaakt tussen het onderzoek vooraf en het monitoringsonderzoek achteraf. Indien de wijze van monitoren afwijkt van de nulsituatie, levert u een onderbouwing aan waaruit blijkt dat vergelijking mogelijk is.
 - c. Analyse en aanbevelingen ten aanzien van de functionaliteit van de beheerlocaties en het voorkomen/beperken van overlast op andere locaties.

De monitoringsrapportage stuurt u jaarlijks vóór 1 juli van het betreffende onderzoeksjaar toe naar info@odbn.nl.

14. De monitoringsrapportage van het laatste jaar van de vergunning dient als evaluatie en is belangrijk bij een eventuele verlengingsaanvraag of bijsturing van de vergunning. Deze rapportage dient minimaal het onderstaande te bevatten:
- a. Beschrijving van de nulsituatie, waaronder aantal nesten per locatie binnen de gemeentelijke grenzen van gemeente Dongen.
 - b. Beschrijving van de ontwikkelingen van de aantallen roeken en roekennesten binnen de gemeentelijke grenzen van gemeente Dongen.
 - c. Analyse en beoordeling van de ontwikkeling van het aantal roekennesten binnen de gemeentelijke grenzen van gemeente Dongen. Bij een achteruitgang in aantallen binnen het gebied dient de oorzaak hiervan onderzocht te worden;
 - d. Analyse en beoordeling van de functionaliteit van de beheerlocaties. Uit de analyse dient te blijken of de beheerlocaties nog geschikt zijn en of er roeken gebruik van maken.

Uiterlijk 1 juli 2030 wordt het evaluatierapport aan het bevoegd gezag (ODBN) geleverd.

Wij nemen deze voorschriften ten behoeve van de monitoring op, zodat het bevoegd gezag tijdig op de hoogte is van de uitvoer en de effecten van de handelingen op de roek binnen de gemeentelijke grenzen van de gemeente Dongen. De voorschriften zijn daarnaast bedoeld om tot een gedegen vergelijking te kunnen komen én om te borgen dat we het evaluatierapport op tijd in ons bezit hebben en op tijd kunnen beoordelen ten behoeve van een eventuele aanvraag tot verlenging van de vergunning.

Door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden komt de staat van instandhouding van de roek niet in het geding. Er worden voldoende maatregelen genomen om te zorgen voor een gunstige en duurzame staat van instandhouding van de roek binnen de gemeente Dongen. De gemeente Dongen heeft een agrarische gebiedsstructuur met diverse kleine dorpskernen en hoge boomgroepjes. Hierdoor is het binnen de gemeentegrenzen zeer geschikt als leefgebied voor roeken. Er blijven een aantal gebieden beschikbaar waar roeken ongestoord kunnen rusten, broeden en foerageren. Deze beheergebieden zijn weergegeven in figuur 2.

2.8 Gedeeltelijk afwijzen van de aanvraag voor beschermde soorten

De omgevingsvergunning is ook gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen als genoemd in artikel 11.37, eerste lid, onderdeel d van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het opzettelijk storen van de roek.

Voor de roek is een overtreding van artikel 11.37, eerste lid, onder d van het Besluit activiteiten leefomgeving, niet aan de orde, omdat de voorgestelde maatregelen voldoende zijn om een overtreding van de verbodsbepaling te voorkomen. Het storen van de roek is niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de roek, waardoor het verbod op het opzettelijk storen van vogels van artikel 11.37, eerste lid onder d, niet geldt.

3. Conclusie

De omgevingsvergunning wordt voor de roek en beschreven activiteiten verleend. Aan deze omgevingsvergunning zijn voorschriften verbonden.

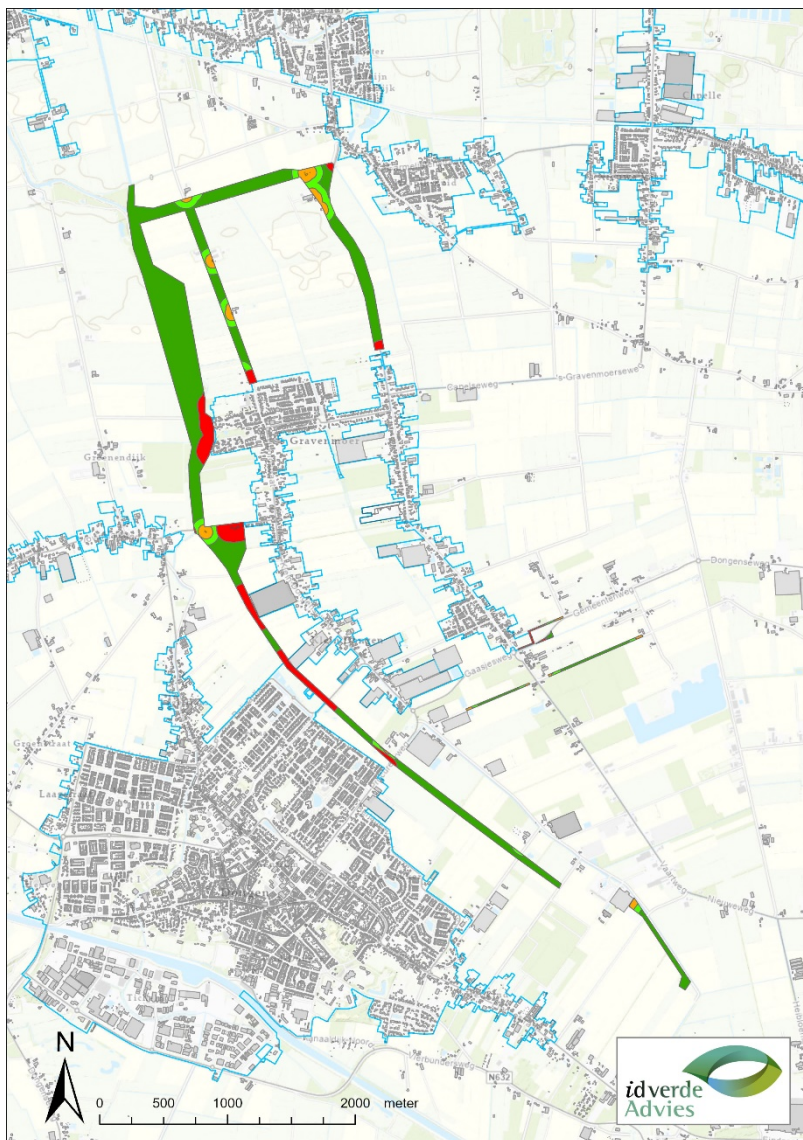
Bijlage 1. Overzichtstekening van de planlocatie

Figuur 1. Overzicht van de huidige overlastlocaties binnen de gemeente Dongen

Figuur 2. Overzicht van de beheerlocaties binnen de gemeente Dongen. Locaties van bomen (groene stip) binnen de beheerlocaties 2025 (groen) minus de afstand van 100 meter tot de bebouwde kom en woningen. Beheerlocaties De Biezen zijn weergegeven in blauw.

Figuur 3. Bebouwingscontour gemeente Dongen (blauw omlijnd).

Bijlage 2. Meldingsformulier start handelingen beschermde soorten

Meldingsformulier start handelingen ten aanzien van beschermde soorten		
Omgevingsvergunning met een flora- en fauna- activiteit		
<u>Gegevens</u>		
Aanvraagnummer	Z/260506	
Naam initiatief	Gemeente Dongen	
vergunningsperiode	voor de periode van afgifte datum tot en met 31 december 2030	
Vergunninghouder	Gemeente Dongen	
Naam aanvrager		
Adres	Postbus 10153	
PC-Woonplaats	5100 GE Dongen	
<u>Gegevens werkzaamheden:</u>		
Contactpersoon uitvoering werkzaamheden		
Telefoonnummer (vast)		
Telefoonnummer (mobiel)		
Contactgegevens ecooloog betrokken bij uitvoering		
Locatie(s) werkzaamheden		
Datum start werkzaamheden		
Overzicht planning werkzaamheden		
		
		
		
		
<i>Dit formulier dient zodra de aanvang van de handelingen met betrekking tot beschermde soorten bekend is, doch uiterlijk 2 werkdagen van tevoren, te worden ingediend bij de Omgevingsdienst Brabant Noord</i>		
Retouradres	Omgevingsdienst Brabant Noord Email: info@odbn.nl	